

معرفی مجموعه آثار منتشر شده مرکز اسناد ریاست جمهوری

○ سیاوش یاری

تلاش دست‌اندرکاران و صاحب نظران و اساتید مجرب می‌باشد می‌تواند راهگشای بسیاری از مسائل تاریخ معاصر ایران باشد و محققان و تحلیلگران جهت مستندسازی آراء و نظریه‌های خود می‌توانند به این آثار مراجعه کنند.

مرکز اسناد ریاست جمهوری دارای یک شورای علمی متشکل از آقایان دکتر هاشم آقاچری، دکتر یعقوب اژند، دکتر عطاءالله حسینی، دکتر عبدالرسول خیراندیش، دکتر غلام‌حسین زرگری‌نژاد و یک شورای عالی متشکل از آقایان میرحسین موسوی، احمد مسجدجامعی و هادی خانیکی است. در این مقاله به معرفی چند اثر دیگر براساس ترتیب تاریخ انتشار آنها پرداخته می‌شود.

در شماره ۴۲-۴۳ این مجله شش کتاب از نخستین آثار منتشره مرکز اسناد ریاست جمهوری معرفی شد. همان طوری که در شماره قبل نیز گفته شد «معاونت خدمات مدیریت و اطلاع‌رسانی دفتر رئیس جمهور» مدت‌هاست که مشغول ارزیابی، تفکیک، فهرست نویسی، نمایه‌سازی و ورود اطلاعات اسناد به رایانه است و به تازگی انتشار مجموعه اسناد در قالب مجموعه‌های موضوعی: سیاست، اقتصاد، روابط خارجی، فرهنگ و ادب و جامعه را آغاز نموده است. با این حال طی همین مدت اندک که از آغاز انتشار آن می‌گذرد، کتب زیادی به علاقه‌مندان و متخصصان موضوع‌های مختلف در دوره‌های پهلوی اول و دوم عرضه نموده است. بدون شک مجموعه این آثار که حاصل سال‌ها

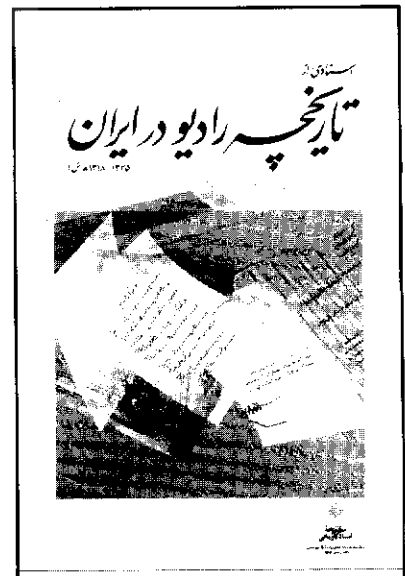
این کتاب به قرار زیر است:

مکاتبات مربوط به مراسم افتتاح رادیو و دعوت از مدعوین جهت شرکت در آن، اسناد خرید وسایل و تجهیزات مورد نیاز رادیو، صورت جلسه‌های کمیسیون‌های تخصصی در خصوص تنظیم برنامه‌های رادیو، گزارش سفارت خانه‌های ایران در خارج از کشور درباره انعکاس رادیو تهران در بین ایرانیان مقیم خارج، گزارش‌های مربوط به نواقص رادیو و وضعیت پخش نامطلوب صدای آن، تقاضای نمایندگی‌های کشورهای خارجی در ایران برای پخش برنامه‌های خود از رادیو، سانسور مطالب قبل از پخش توسط اداره راهنمایی نامه‌نگاری شهرداری، فهرست برنامه‌های رادیو به مناسبت‌های مختلف، پخش موسیقی از رادیو و نحوه پرداخت حقوق نوازندگان، بودجه رادیو در سال‌های مختلف، اعمال نظر متفقیان در برداشتن رادیو اتومبیل‌ها به بهانه مسائل امنیتی، اختلافات اداره کل انتشارات و تبلیغات با اداره کل موسیقی کشور راجع به موسیقی رادیو، نصب و راه‌اندازی رادیو در میداین شهرها و

۷- اسنادی از تاریخچه رادیو در ایران

(۱۳۴۵-۱۳۱۸ ه.ش)

تهیه و تنظیم: معاونت خدمات مدیریت و اطلاع‌رسانی رئیس جمهور
بازنویسی و تدوین: علیرضا اسماعیلی، علی عاشوری و علی‌اکبر علی‌اکبری بایگی
در اواخر قرن نوزدهم دستگاه فرستنده رادیویی برای نخستین بار در جهان اختراع و در اوایل قرن بیستم به شکل امروزی وارد منازل گردید. در ایران نیز نخستین فرستنده رادیویی در روز چهارم اردیبهشت ۱۳۱۹ افتتاح شد و به نام «رادیو تهران» مورد بهره‌برداری قرار گرفت. این کتاب در برگرفته اسناد رادیو از سال ۱۳۱۸ تا ۱۳۴۵ ه.ش (سال شروع به کار فرستنده تلویزیون ملی ایران) می‌باشد و هفتمین کتاب مجموعه اسناد از انتشارات مرکز اسناد ریاست جمهوری و دومین کتاب از مجموعه فرهنگ است. اسناد این مجموعه بر حسب توالی تاریخی و موضوعی تنظیم شده‌اند. مهمترین موضوع‌های اسناد

ایران

در ایران نخستین فرستنده رادیویی در روز چهارم دیماه ۱۳۱۹ ش. افتتاح شد و به نام «رادیو تهران» مورد بهره‌برداری قرار گرفت

این کتاب از مجموعه «اسناد و کتابهای مرکز اسناد منتشره مرکز اسناد ریاست جمهوری» است. کتاب از مجموعه «کتابهای مرکز اسناد منتشره مرکز اسناد ریاست جمهوری» است. کتاب از مجموعه «کتابهای مرکز اسناد منتشره مرکز اسناد ریاست جمهوری» است. کتاب از مجموعه «کتابهای مرکز اسناد منتشره مرکز اسناد ریاست جمهوری» است.

هشتمین کتاب از مجموعه اسناد انتشار یافته از سوی مرکز اسناد ریاست جمهوری و سومین جلد از مجموعه «اقتصاد» در برگیرنده اسنادی از امتیاز نفت شمال (۱۳۰۳-۱۳۰۰ ه.ش) است

بخش صدای آن از طریق بلندگو، دعوت از استادها و علما برای سخنرانی مذهبی در رادیو، پخش بیانات نمایندگان مجلس از رادیو، تاسیس و راه اندازی ایستگاههای رادیو در شهرهای مختلف، درخواست‌های مختلف جهت حذف برنامه موسیقی به خصوص در ایام شهادت ائمه معصومین، سخنرانی‌های حسینی‌علی راشد، استخدام اتباع خارجی و... در انتهای کتاب بخشی به نام پی‌افزود به مجموعه اضافه شده است که چون پس از صفحه‌بندی و نمایه‌سازی مجموعه به دست آمده به این صورت آورده شده‌اند.

۸- اسنادی از ارز و انحصار تجارت خارجی در دوره رضاشاه (۱۳۰۵-۱۳۱۱ ه.ش)

تهیه و تنظیم: معاونت خدمات مدیریت و اطلاع‌رسانی دفتر رئیس جمهور.

بازنویسی و تدوین: احمد گل محمدی.

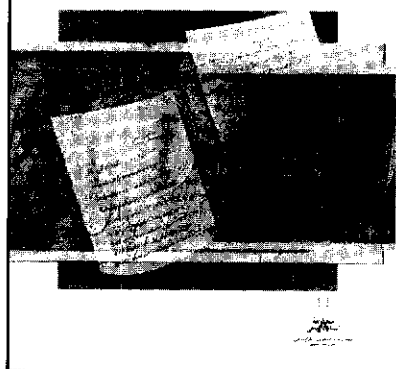
این کتاب هشتمین کتاب از انتشارات مرکز اسناد ریاست جمهوری و سومین جلد از مجموعه اقتصاد بعد از

کتاب نفت در دوره رضاشاه. اسنادی از تجدید نظر در امتیاز نامه داری (قرارداد ۱۹۳۳) است. کتاب در بردارنده اسنادی از امتیاز نفت شمال (۱۳۰۳-۱۳۰۰ ه.ش) می‌باشد.

بدون شک نگاه تاریخی به ساختار اقتصاد ایران می‌تواند در شناخت بیماری اقتصادی و ملاوای آن موثر باشد. مجموعه اسناد این کتاب در همین راستا گردآوری شده است. لذا می‌تواند تصویری روشن از نخستین مراحل شکل‌گیری ساختار اقتصاد بیمار ایران ارائه دهد. اسناد مورد نظر به بایگانی وزارت دربار پهلوی اول تعلق دارند و شیوه رویارویی دولت با بحران اقتصادی آن عصر یعنی کاهش ارزش پول ملی در برابر ارزهای خارجی را نشان می‌دهد. از آنجا که امروزه این بحران کماکان گریبانگیر اقتصاد ایران است این اسناد می‌تواند هم برای محققان تاریخ معاصر و هم دست‌اندرکاران و مسئولان سیاسی و اقتصادی سودمند باشد. مهمترین مسائلی که این اسناد به آنها می‌پردازند عبارتند از: نحوه پیدایش بحران اقتصادی یاد شده، نخستین اقدامات برای حل آن، قانون اسعار خارجه

ارز و انحصار تجارت خارجی

دوره رضاشاه ۱۳۰۵-۱۳۱۱

اسناد کتاب هشتم به بایگانی وزارت دربار پهلوی اول تعلق دارند و شیوه رویایی دولت با بحران اقتصادی آن عصر، یعنی کاهش ارزش پول ملی در برابر ارزهای خارجی را نشان می دهد

اسناد مجموعه «موسیقی، تئاتر و سینما در ایران» (کتاب نهم مرکز اسناد ریاست جمهوری و جلد سوم مجموعه فرهنگ)، ۵۷ سال حیات اجتماعی موسیقی، تئاتر و سینما را در ایران، از ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷ ش. نشان می دهد.

دهمین کتاب مجموعه اسناد ریاست جمهوری (که چهارمین جلد از مجموعه «سیاست» را نیز تشکیل می دهند) شامل اسناد جنبش دانشجویی در ایران از سال ۱۳۲۹ تا ۱۳۵۷ ه. ش. است که در سه جلد به چاپ رسیده است

۳. جلد سوم از ۱۳۵۰/۶/۳۱ تا ۱۳۵۷/۹/۱۲ در پایان جلد سوم عکس ها، تصویر نمونه اسناد و نمایه آمده است.

اسناد این مجموعه ۵۷ سال حیات اجتماعی موسیقی، تئاتر و سینما را در ایران نشان می دهد. در لایه ای این اسناد مهمترین مسائل و مشکلات هنرمندان، کارگردانان، موسیقی دانان، صاحبان سینماها، گردانندگان کافه رستوران ها و نیز توقعات آنها از دولت و ملت نشان داده شده است.

ضمن اینکه به موارد زیر نیز مشخصاً پرداخته شده است: هزینه های مراسم و جشن ها، استخدام موسیقی دان های خارجی، تأسیس مدارس و هنرستان های موسیقی و سینما و تئاتر، اعزام گروه های هنری برای اجرای برنامه به خارج، اجرای برنامه توسط هنرمندان خارجی در ایران و ایجاد موسسات فیلمبرداری، افتتاح بعضی از سینماها، انتقاد از فیلم ها، اعتراض به افزایش عوارض شهرداری، تقاضای افزایش بلیط سینما و توقیف و

واکنش ها و پیامدهای داخلی و خارجی آن، قانون انحصار تجارت خارجی و پیامدهای آن ... در پایان کتاب تصویر نمونه اسناد و نمایه آورده شده است.

۹- اسنادی از موسیقی، تئاتر و سینما در ایران (۱۳۵۷-۱۳۰۰ ه. ش.)

تهیه و تنظیم: معاونت خدمات مدیریت و اطلاع رسانی دفتر رئیس جمهور
تصحیح و تدوین: علی اکبر علی اکبری بایگی و ایرج محمدی

کتاب فوق نهمین کتاب از انتشارات مرکز اسناد ریاست جمهوری و سومین جلد از مجموعه فرهنگ است. اسناد این کتاب برحسب تاریخی موضوعی در سه جلد تدوین و تنظیم شده اند. و محدوده زمانی هر کدام از این مجلدات به این ترتیب است:

۱. جلد اول از سال ۱۳۰۰ تا ۱۳۳۲/۶/۳۱ ه. ش.
۲. جلد دوم از ۱۳۳۲/۶/۳۱ تا ۱۳۵۰/۶/۳۱ ه. ش.

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
شماره ۱۷۳۴

اسناد مجموعه جنبش دانشجویی از
نظر محتوا به دو دسته کلی تقسیم

۱. اسناد مربوط به جنبش دانشجویی که در این مجموعه گردآوری شده است، به دو دسته کلی تقسیم می‌شود:
الف. اسناد مربوط به جنبش دانشجویی که در این مجموعه گردآوری شده است، به دو دسته کلی تقسیم می‌شود:
ب. اسناد مربوط به جنبش دانشجویی که در این مجموعه گردآوری شده است، به دو دسته کلی تقسیم می‌شود:
۱. اسناد مربوط به جنبش دانشجویی که در این مجموعه گردآوری شده است، به دو دسته کلی تقسیم می‌شود:
۲. اسناد مربوط به جنبش دانشجویی که در این مجموعه گردآوری شده است، به دو دسته کلی تقسیم می‌شود:
۳. اسناد مربوط به جنبش دانشجویی که در این مجموعه گردآوری شده است، به دو دسته کلی تقسیم می‌شود:
۴. اسناد مربوط به جنبش دانشجویی که در این مجموعه گردآوری شده است، به دو دسته کلی تقسیم می‌شود:
۵. اسناد مربوط به جنبش دانشجویی که در این مجموعه گردآوری شده است، به دو دسته کلی تقسیم می‌شود:
۶. اسناد مربوط به جنبش دانشجویی که در این مجموعه گردآوری شده است، به دو دسته کلی تقسیم می‌شود:
۷. اسناد مربوط به جنبش دانشجویی که در این مجموعه گردآوری شده است، به دو دسته کلی تقسیم می‌شود:
۸. اسناد مربوط به جنبش دانشجویی که در این مجموعه گردآوری شده است، به دو دسته کلی تقسیم می‌شود:
۹. اسناد مربوط به جنبش دانشجویی که در این مجموعه گردآوری شده است، به دو دسته کلی تقسیم می‌شود:
۱۰. اسناد مربوط به جنبش دانشجویی که در این مجموعه گردآوری شده است، به دو دسته کلی تقسیم می‌شود:

سانسور فیلم‌ها، هم چنین به تلاش‌ها و کوشش‌های اولیه که برای گسترش هنر به ویژه هنر سینما صورت می‌گرفته اشاره رفته است. هم چنین درباره تلاش‌های اختصاص حقوقی و حقوقی خارجی نیز برای ایجاد موسسات فیلمبرداری در ایران اسنادی مشاهده می‌شود. کمالینکه مشروح‌ترین گزارش این مجموعه پیشنهاد استقافن نایمن آمریکایی برای تاسیس یگا شرکت فیلمبرداری در ایران است. بعضی از قوانین، آیین نامه‌ها، تصویب نامه‌ها و بخشنامه‌های مربوط به موسیقی، تئاتر و سینما نیز آورده شده است. این مجموعه سه جلدی از اسناد دو مرکز مهم اسنادی کشور فراهم آمده است. منبع اول پایگانی مرکز اسناد ریاست جمهوری است که حدود نود درصد اسناد را شامل می‌شود و منبع دوم سازمان اسناد ملی ایران است که حدود ده درصد از اسناد را به خود اختصاص می‌دهد.

۱۰- اسنادی از جنبش دانشجویی در ایران (۱۳۵۷-۱۳۳۹ ه.ش)

تهیه و تنظیم: معاونت خدمات مدیریت و اطلاع‌رسانی دفتر رئیس جمهور
تصحیح و تدوین: علیرضا اسماعیلی و عیسی عبدی
کتاب فوق دهمین اثر از انتشارات مرکز اسناد ریاست جمهوری و چهارمین کتاب از مجموعه سیاست است. اسناد این کتاب شامل اسناد جنبش دانشجویی در ایران از سال ۱۳۳۹ تا ۱۳۵۷ ه.ش. است. در این کتاب سه جلدی تنها اسناد جنبش دانشجویی داخل کشور آمده است و اسناد جنبش دانشجویی خارج از کشور به صورت جداگانه پس از این منتشر خواهد شد. اسناد فوق متضمن اخبار مربوط به حرکت‌های دانشجویی در ایران عصر پهلوی است و نقش دانشجویان را در تحولات و رویدادهای مختلف سیاسی، اجتماعی و اقتصادی جامعه روشن می‌سازد و از حساسیت‌های ویژه رژیم نسبت به این قشر پرده برمی‌دارد.
جنبش دانشجویی در ایران به چند دوره تقسیم می‌شود:

۱. از تاسیس دانشگاه تهران تا شهریور ۱۳۲۰ ه.ش.
۲. از شهریور ۱۳۲۰ تا ۱۶ آذر ۱۳۳۲ ه.ش
۳. از ۱۶ آذر ۱۳۳۲ تا هجوم نظامی به دانشگاه تهران در اول بهمن ۱۳۴۰ ه.ش
۴. از حادثه اول بهمن ۱۳۴۰ ه.ش. تا اوج‌گیری جنبش دانشجویی در سال ۱۳۵۰ ه.ش
۵. از سال ۱۳۵۰ ه.ش. تا آستانه پیروزی انقلاب اسلامی

جنبش دانشجویی ایران

مجله اول

اسناد یازدهمین کتاب از مجموعه اسناد ریاست جمهوری، بیان کننده جو محدود و بسته حاکم بر مطبوعات و احزاب دوره رضاشاه و متعلق به بایگانی وزارت دربار و ریاست وزرای دوره پهلوی

است که از نظر محتوا به دو قسمت قابل تقسیم است:

قسمت اول با ۲۴۰ سند به مطبوعات فارسی زبان داخل و خارج کشور و قسمت دوم با ۶۰ سند به احزاب و گروههای سیاسی این دوره اختصاص دارد

بخش عمده این اسناد به وزارت دربار در سال‌های بین ۱۳۰۵ تا ۱۳۱۱ ه. ش. تعلق دارد و تنها دو سند با پیوست‌های آنها به تاریخ ۱۳۱۲/۲/۲۱ و ۱۳۱۹/۳/۵ مربوط می‌شود. اسناد این مجموعه از نظر محتوا شامل دو قسمت است:

قسمت اول با ۲۴۰ سند به مطبوعات فارسی زبان داخل و خارج کشور و قسمت دوم با ۶۰ سند به احزاب و گروههای سیاسی این دوره اختصاص دارد.

قسمت مطبوعات خود دربرگیرنده دو بخش مکاتبات و گزارش‌های پراکنده درباره مطبوعات داخل و خارج کشور است. اسناد بخش اول که برحسب تاریخ مرتب و شماره‌گذاری شده‌اند شامل مکاتبات مدیران مطبوعات است با وزارت دربار، ریاست وزراء و بعضی مخصوص شاهنشاهی در خصوص درخواست منع سانسور یا توقف از نشریه خود و اعلام وفاداری نسبت به دستگاه حاکمه درخواست مجوز انتشار روزنامه و کمک مالی از دولت و اعطای کمک به مطبوعاتی خاص، صدور تذکره برای مدیران مطبوعات، جلوگیری از چاپ مقالات مخالفان حکومت در روزنامه‌ها، ارتباط مدیران بعضی از روزنامه‌ها با سفارتخانه‌های خارجی، اعتراض سفارتخانه‌های مقیم تهران نسبت به چاپ مقالات توهین‌آمیز در مطبوعات علیه کشور خود، توقیف مجلات ارسالی از طرف کشورهای خارجی برای کنسولگری‌های خود در ایران و حمایت از روزنامه‌های فارسی زبان خارج از کشور. قسمت دیگری از این اسناد هم اختصاص دارد به چکیده مقالات روزنامه‌ها در موضوعات مختلف و اظهارنظر و گزارش مدیران مطبوعات راجع به اوضاع سیاسی، اقتصادی و اجتماعی کشور.

بخش دوم اسناد مطبوعات مربوط است به انتشار روزنامه‌های «پیکار» و «نهضت» دربرابر در مخالفت با حکومت ایران و اقدامات دولت برای جلوگیری از انتشار روزنامه‌های مذکور، دستگیری عاملین نشر آنها و ممانعت از ورود نسخ این روزنامه‌ها به ایران و سایر کشورها. این

مسائلی هستند که به تفصیل در این راستا به آنها پرداخته شده است.

از اوایل دهه ۱۳۵۰ با شروع عملیات چریکی در شهرهای مختلف کشور، دانشجویان نیز دست به اعتراضات ضدحکومتی زدند که در مواردی این اعتراضات با عملیات چریکی آمیخته شده و دامنه آن به درون دانشگاه‌ها نیز کشیده شد. از این زمان به بعد به دلیل حساسیت رژیم نسبت به جنبش دانشجویی گزارش‌های لحظه به لحظه و روزانه متعددی از وضع دانشگاه‌ها، مراکز آموزش عالی از چندین مرکز مختلف از جمله وزارت علوم و آموزش عالی، شهرتانی و ساواک به مقامات ارشد رژیم و شخص شاه مخیره شده است. به طوری که حتی روزهایی که هیچ گونه حادثه‌ای در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی اتفاق نمی‌افتاد گزارشگران موظف بودند حتی عادی بودن اوضاع دانشگاه‌ها را به محسنت وزیری گزارش کنند.

در انتهای کتاب یک قسمت به عنوان پی‌افزوده آورده شده است. این قسمت شامل چهار گزارش از فرمانداری نظامی تهران در مورد وقایع روزهای ۱۳۳۲/۹/۱۶، ۱۳۳۲/۹/۱۷ و ۱۳۳۲/۱۰/۲۴ می‌باشد. بیشتر مطالب این گزارش‌ها ارتباطی با جنبش دانشجویی ندارد ولی در آنها به واقعه ۱۶ آذر ۱۳۳۲ ه. ش. اشاره شده است.

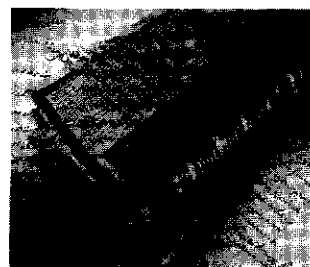
۱۱- اسنادی از مطبوعات و احزاب دوره رضا شاه تهیه و تنظیم: معاونت خدمات مدیریت و اطلاع‌رسانی دفتر رئیس جمهور.

بازنویسی و تدوین: علیرضا اسماعیلی.

این کتاب یازدهمین کتاب از انتشارات مرکز اسناد ریاست جمهوری است. در زمینه مطبوعات دوره پهلوی دوم نیز قبلاً کتاب اسنادی از مطبوعات ۱۳۴۰-۱۳۲۰ ه. ش توسط مرکز اسناد ریاست جمهوری منتشر شده است.

اسناد این کتاب بیان‌کننده جو محدود و بسته حاکم بر مطبوعات و احزاب دوره رضاشاه و متعلق به بایگانی وزارت دربار و ریاست وزرای دوره پهلوی اول است.

اسنادی از مطبوعات احزاب دوره رضاشاه

کتاب دوازدهم از مجموعه اسناد ریاست جمهوری عمدتاً مربوط به وزارت دربار دوره پهلوی اول است اما اسناد پراکنده‌ای تا سال ۱۳۵۲ ه. ش. را نیز در برمی گیرد که به دو صورت زمانی و موضوعی تنظیم و تدوین شده‌اند و در سه بخش اصلی حفریات، عتیقات و آثار و بناهای تاریخی گردآوری شده است.

و پناه‌های تاریخی گردآوری شده است

استاد بخش حفاری بر موضوعاتی نظیر جنگجویان
واکناری، لغو و تمدید امتیازات حفاری، تصمیم‌گیری درباره
بزرگاری کنفرانس‌های بین‌المللی باستان‌شناسی و حفاری
در ایران، به ویژه حفاری در مناطق جنوب شوش
تخت جمشید، گرماباش، همدان و استخرهای آب‌انباری،
صورت‌های انسان‌نما، امداد حفاری و گزارش‌های
ارسی‌ای از شوش، همدان و مناطق دیگر، حفاری‌های
مختار و موضوعات اخیرش دارد. علاوه بر این مکاتبات
تصنیف‌شده و بیان شفاهی چون خرمسکه، پوب،
کامرون و قمار و نیز توصیه‌نامه‌های حکومت مرکزی و
وزارت دربارهٔ حکام محلی و شهرستان‌ها در مورد
مسافرت‌ها و اقدامات این افراد نیز شامل می‌شود.

نمایشگاه‌های تخصصی، به بیان گزارش استاد قیس و عیبات موجود در موزه‌ها، باغ متبرکه مسلخه اسلحه‌خانه‌های دولتی و مجموعه‌های شخصی می‌پردازد. قسمت عمده‌ای از این استاد نیز به نمایش آنها در نمایشگاه‌ها و موزه‌های معروف جهان چون لندن، پاریس، فیلالدیا، دیترویت، شیکاگو و غیره مربوط است.

بخشی آخر اسناد مربوط به آثار و بناهای تاریخی ایران و اقدامات انجمن آثار ملی و اداره کل باستان‌شناسی در امر مرمت و تعمیر آثار تاریخی و باستانی و نیز ایجاد مؤسسات و بناهای یادبود برای شعرا و ادبا و مشاهیر نامدار ایران چون عمر خیام، فردوسی طوسی، حمدالله مستوفی و تعمیر و مرمت مساجد و ابنیه تاریخی و قدیمی ایران است.

بخشی از اسناد این مجموعه به زبان‌های انگلیسی و فرانسه است که ترجمه فارسی و تصویر اصل این اسناد نیز آورده شده است. در پایان کتاب نیز یازده سند به صورت جداگانه و تحت عنوان پی افزود تنظیم شده که مربوط به آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های اداری است. پس از آن نیز و در پایان تصویر نمونه اسناد، عکس‌ها و تصاویر و نمایه می‌باشد.

اسناد که عمدتاً حاوی گزارش‌های سفارتخانه‌های ایران در برلن و مسکو است شامل ۷۴ سند است که نخستین آنها به تاریخ ۱۳۰۹/۱۲/۸ مربوط به وزارت امور خارجه درباره انتشار روزنامه ییکار در برلن و آخرین سند به تاریخ ۱۳۱۰/۵/۲۰ مربوط به انتشار این روزنامه است به صورت شب‌نامه تحت مدیریت محمود پایدار در وین (اتریش). اسناد مذکور بر اساس توالی تاریخی مرتب و شماره‌گذاری شده‌اند.

قسمت دوم این مجموعه چنانکه اشاره شد شامل ۶۰ سند از اسناد گروه‌ها و احزاب سیاسی در دوره رضاشاه در فاصله سال‌های ۱۳۰۴ تا ۱۳۱۶ ه. ش. است. این اسناد فقط دربرگیرنده اسناد وزارت دیوار و مشتمل است بر درخواست عضویت اشخاص در احزاب و جمعیت‌های مختلف، مقالات، روزنامه‌های خارجی در مورد فعالیت‌های حزبی در ایران، گزارش‌های مختلف درباره فعالیت‌های حزبی در ایالات و جلوگیری دولت از فعالیت‌های مذکور، فعالیت اعضای حزب کمونیست در سراسر کشور، عرایض خانواده زندانیان سیاسی و مرامنامه احزاب و جمعیت‌هایی نظیر جمعیت ایران جوان و جمعیت ایران کهن.

در پایان کتاب نیز تصویر نمونه اسناد، نمایه و عکس‌ها آورده شده است.

۱۲- اسنادی از باستان‌شناسی در ایران
(حفریات، عتیقات و بناهای تاریخی)

تهیه و تنظیم: معاونت خدمات مدیریت و اطلاع رسانی دفتر رئیس جمهور.

به کوشش : روح الله بهرامی و عیسی عبلی،
کتاب حاضر دوازدهمین کتاب از انتشارات مرکز اسناد
ریاست جمهوری است. اسناد کتاب فوق از نظر محدوده
زمانی عمده‌تاً مربوط به وزارت دربار دوره پهلوی اول است
اما اسناد پراکنده‌ای تا سال ۱۳۵۲ ه.ش. را نیز در
برمی‌گیرد که به دو صورت زمانی و موضوعی تنظیم و
تدوین شده‌اند و در سه بخش اصلی حقیقات، عتیقات و آثار

استادان
باتاشناسی ایران

(حضرات عقلمند و نایاب و بزرگوار)

